

DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Plugaru Marin,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către compania internațională de asigurări „ASITO” societate pe acțiuni împotriva lui Plugaru Marin privind declararea nulității contractului de împrumut și încasarea sumei împrumutului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Plugaru Marin,

c o n s t a t ă:

La 18 aprilie 2014, CIA „ASITO” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Plugaru Marin privind declararea nulității contractului de împrumut și încasarea sumei împrumutului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iulie 2015, a fost admisă acțiunea înaintată de către CIA „ASITO” SA, s-a declarat nul contractul de împrumut din 31 decembrie 2012 încheiat între CIA „ASITO” SA și Plugaru Marin, s-a încasat de la Plugaru Maria în beneficiul CIA „ASITO” SA suma de 262899, 98 lei cu titlu de împrumut și cheltuielile de judecată care includ taxa de stat în sumă de 7887 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 9000 lei, în total suma de 279786, 98 lei.

La 29 iulie 2015, Plugaru Marin a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 iulie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de către CIA „ASITO” SA să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Plugaru Marin și s-a oferit apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea dovezii

achitării taxei de stat în mărime de 5915, 25 lei și cererea de apel motivată în care să fie indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La 29 ianuarie 2016, Plugaru Maria a depus o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, pe motiv că starea materială este precară, nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere un copil care este student anul I- în bază de contract, iar, alte surse de venituri nu are.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, s-a admis parțial cererea de scutire de la achitarea taxei de stat depusă de către Plugaru Marin, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Plugaru Marin și s-a obligat apelantul Plugaru Marin să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 2500 lei pînă la data de 30 martie 2015, totodată, s-a fixat ședința de judecată la 31 martie 2016, ora 11:00.

La 04 martie 2016, Plugaru Marin a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016 cu emiterea unei decizii prin care Plugaru Marin să fie scutit integral de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel urma să-l scutească integral de la plata taxei de stat, or, acest lucru a dus la încălcarea dreptului acestuia la un proces echitabil prin îngădirea accesului la justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, s-a admis parțial cererea de scutire de la achitarea taxei de stat depusă de către Plugaru Marin, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Plugaru Marin și s-a obligat apelantul Plugaru Marin să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 2500 lei pînă la data de 30 martie 2015, totodată, s-a fixat ședința de judecată la 31 martie 2016, ora 11:00.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în

scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 pct. j) a Legii taxei de stat, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial tariful de achitare a taxei de stat este în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, potrivit reglementărilor art. 85 alin. (4) CPC, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În speță, recurentul-apelantul Plugaru Marin a făcut uz de dreptul de a cere scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, invocînd situația materială dificilă, iar instanța de apel, conformîndu-se prevederilor art.85 alin.(4) CPC, dînd aprecierea corespunzătoare probelor prezentate de apelant în sprijinul cererii de acordare a facilității respective la plata taxei de stat, a dispus scutirea parțială a apelantului, în mărime de 50 % din taxa de stat prevăzută de lege, la depunerea cererii de apel.

Ca urmare, aplicînd corect dispozițiile art. 368 CPC, Curtea de Apel Chișinău a dispus a nu da curs cererii de apel depuse de către Plugaru Marin, acordînd apelantului un termen rezonabil pînă la data de 30 martie 2016 pentru achitarea a 50 % din taxa de stat prevăzută de lege la depunerea cererii de apel.

Instanța de recurs relevă că, la emiterea soluției cu privire la admiterea cererii lui Plugaru Marin cu privire la scutirea parțială a taxei de stat, instanța de

apel corect a reținut că probele prezentate de ultimul în susținerea cererii date atestă posibilitatea scutirii doar parțiale de la plata taxei de stat, probele prezentate fiind examinate și apreciate de către instanța de apel la modul cuvenit.

Prin urmare nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a ținut cont de situația materială a acestuia, a interpretat greșit normele de drept material și procedural, adoptând soluția de scutire parțială de la plata taxei de stat, și prin neadmiterea cererii de apel spre examinare li se va îngădi accesul la justiție, deoarece Plugaru Marin nu a prezentat suficiente probe ce ar reflecta starea materială reală, prin prezentarea unui aviz al Comisiei pentru protecția socială, certificat despre venituri, informații privind lipsa în proprietate a mijloacelor de transport sau a bunurilor imobile, or, în cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

În sprijinul acestei concluzii, Colegiul invocă și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care, într-o jurisprudență constantă, a statuat că dreptul de acces la o instanță nu este „un drept absolut” și că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavky împotriva Regatului Unit, 13.07.1995, Kreuz împotriva Poloniei, 2001).

Cerințele pe care trebuie să le îndeplinească restricția respectivă pentru a nu aduce atingere dreptului de acces la justiție sînt ca această limitare să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Kreuz împotriva Poloniei).

Restricția impusă apelantului –scutirea doar parțială de la achitarea taxei de stat, urmărește un scop legitim–buna administrare a justiției, iar cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată de apelant în raport cu probele prezentate de acesta întru confirmarea situației materiale dificile și incapacității de plată a taxei de stat, nu restrînge dreptul acestuia de acces la justiție într-o asemenea măsură, încît l-ar transforma într-un drept teoretic și iluzoriu.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către Plugaru Marin sunt nefondate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Plugaru Marin și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de
contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Plugaru Marin.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea